

Seat No.

**B.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: October/November-2022
Education (Optional) Paper-I**

EDUO1: Philosophical Foundation of Education (NEP)

Day and Date: Thursday, 15/12/2022

Total Marks: 60

Time: 1.00 PM To 3.00 PM

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 The one for whom we live is called-----
a. Life b. Rules c. Values d. Culture
- 2 Socialization is an important function of-----.
a. society b. school c. family d. country
- 3 .....is a small and ideal replica of society.
a. Home b. Joint family c. School d. Bank
- 4 Public cleanliness is a----- type of value.
a. public b. personal c. aesthetic d. moral
- 5 Celebrating Valentine's Day is----- culture.
a. western b. eastern c. polar d. None of these
- 6 -----is the founder of Rayat Shikshan Sanstha.
a. Mahatma Gandhi b. Karmveer Bhaurao Patil c. Mahatma Phule d. Lokmany Tilak
- 7 In terms of discipline and freedom, the role of--- seems extreme.
a. Rousseau b. Froebel c. Montessori d. Spencer
- 8 Education in India has started to become ----.
a. Socialization b. Modernization c. Marketization d. Integration
- 9 ----- is a friend, guide and philosopher of students.
a. Teacher b. Philosopher c. Parent d. Principal
- 10 There are ----types of school discipline.
a. two b. three c. four d. five

- 11 "Philosophers should be the rulers" was presented by -----.
a) Plato b) Rabindranath Tagore c) Rousseau d) Kohler
- 12 The true purpose of education is mental freedom'. Such was the opinion of ----.
a) Rabindranath Tagore b) Yogi Arvind Ghosh c) Mahatma Gandhi d) Swami Vivekananda
- 13 Rayat Shikshan Sanstha was established in — year.
a) 4 October 1919 b) 4 October 1920 c) 22 September 1919 d) 22 September 1920
- 14 Who gave the basic mantra 'earn and learn'?
a) J.P. Naik b) Karmveer Bhaurao Patil c) Mahatma Gandhi d) Yogi Arvind Ghosh
- 15 Who wrote the book 'Farmer's Delight'?
a) Karmaveer Bhaurao Patil b) Mahatma Gandhi c) Mahatma Phule d) Radhakrishnan

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Rasagrahana
- 2 interest
- 3 The Discipline of Person Influence
- 4 Plato - Idealist Philosopher

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 What is culture ?write its characteristics.
- 2 Explain school causes of indiscipline.
- 3 Working of Rayat Shikshan Sanstha.
- 4 Views of Karmveer about students.

Q.4. . Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain the role of education in transmission and preservation of culture.
- 2 Explain in detail the types of discipline.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1.खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 ज्याच्यासाठी आपण जगतो त्याला----- म्हणतात.
अ. जीवन ब. नियम क.मूल्य ड.संस्कृती
- 2 समाजीकरण हे----- महत्त्वाचे कार्य आहे.
अ. समाजाचे ब. शाळेचे क. कुटुंबाचे ड. देशाचे

- 3 ----- ही समाजाची छोटी व आदर्श ही प्रतिकृती आहे.
अ. घर ब. एकत्र कुटुंब क. शाळा ड. बँक
- 4 सार्वजनिक स्वच्छता हे----- प्रकारचे मूल्य आहे.
अ. सार्वजनिक ब. वैयक्तिक क. सौंदर्यात्मक ड. नैतिक
- 5 'व्हॅलेंटाईन डे' साजरा करणे ही----- संस्कृती आहे.
अ. पाश्चिमात्य ब. पौरात्य क. ध्रुवीय ड. यापैकी नाही
- 6 लोकशाही पद्धतीमध्ये ----- शिस्त उपयुक्त आहे . अ. व्यक्तिप्रभावाची शिस्त ब. दडपशाहीची शिस्त क. स्वयंशिस्त ड. यापैकी नाही
- 7 शिस्त आणि स्वातंत्र्य या बाबतीत--- ची भूमिका अतिरेकी वाटते.
अ)रुसो ब.प्रोबेल क.मोन्टेसरी ड.स्पेन्सर
- 8 भारतात शिक्षणाचे----- होऊ लागले आहे.
अ.समाजीकरण ब .आधुनिकीकरण क.बाजारीकरण ड.एकात्मीकरण
- 9 -----हा विद्यार्थ्यांचा मित्र, मार्गदर्शक व तत्ववेत्ता असतो.
अ.शिक्षक ब.तत्ववेत्ता क.पालक ड.मुख्याध्यापक
- 10 शालेय शिस्तीचे ----प्रकार पडतात .
अ .दोन ब. तीन क.चार ड .पाच
- 11 तत्त्वज्ञ हेच राज्यकर्ते असावेत "असा दृष्टिकोन----- यांनी मांडला.
अ) प्लेटो ब) रवींद्रनाथ टागोर क) रुसो ड) कोहलर
- 12 शिक्षणाचा खरा उद्देश मानसिक स्वातंत्र्य आहे'. असे----- यांचे मत होते.
अ)रवींद्रनाथ टागोर ब)योगी अरविंद घोष क) महात्मा गांधी ड)स्वामी विवेकानंद
- 13 रयत शिक्षण संस्थेची स्थापना — साली झाली .
अ) 4 ऑक्टोबर 1919 ब) 4 ऑक्टोबर 1920 क) 22 सप्टेंबर 1919 ड) 22 सप्टेंबर 1920
- 14 कमवा आणि शिका' हा मूलमंत्र कोणी दिला?
अ) जे.पी.नाईक ब) कर्मवीर भाऊराव पाटील क)महात्मा गांधी ड)योगी अरविंद घोष
- 15 'शेतकऱ्यांचा आसूड ' हे पुस्तक कोणी लिहिले ?
अ) कर्मवीर भाऊराव पाटील ब)महात्मा गांधी क)महात्मा फुले ड) राधाकृष्णन

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 रसग्रहण
- 2 अभिरूची
- 3 व्यक्तीप्रभावाची शिस्त
- 4 प्लेटो -आदर्शवादी तत्त्वज्ञ

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 संस्कृती म्हणजे काय तिची वैशिष्ट्ये लिहा.
- 2 बेशिस्तीची शालेय कारणे स्पष्ट करा
- 3 रयत शिक्षण संस्थेचे कार्य
- 4 कर्मवीरांची विध्यार्थ्यांविषयी मते

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 संस्कृतीचे संक्रमण व जतन याच शिक्षणाचे कार्य स्पष्ट करा
- 2 शिस्त राखण्याचे प्रकार सविस्तर स्पष्ट करा

*****

Model Answer Paper

B.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: Oct./Nov.-2022
Education (Optional) Paper-I
EDUO1: Philosophical Foundation of Education (NEP)

Day and Date: Thursday, 15/12/2022

Total Marks: 60

Time: 1.00 PM To 3.00 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 ज्याच्यासाठी आपण जगतो त्याला----- म्हणतात.

अ. जीवन ब. नियम क. मूल्य ड. संस्कृती

Option 3

2 समाजीकरण हे----- महत्त्वाचे कार्य आहे.

अ. समाजाचे ब. शाळेचे क. कुटुंबाचे ड. देशाचे

Option 2

3 ----- ही समाजाची छोटी व आदर्श ही प्रतिकृती आहे.

अ. घर ब. एकत्र कुटुंब क. शाळा ड. बँक

Option 3

4 सार्वजनिक स्वच्छता हे----- प्रकारचे मूल्य आहे.

अ. सार्वजनिक ब. वैयक्तिक क. सौंदर्यात्मक ड. नैतिक

Option 1

5 'व्हॅलेंटार्ईन डे' साजरा करणे ही----- संस्कृती आहे.

अ. पाश्चिमात्य ब. पौरात्य क. ध्रुवीय ड. यापैकी नाही

Option 1

6 लोकशाही पद्धतीमध्ये ----- शिस्त उपयुक्त आहे . अ. व्यक्तिप्रभावाची शिस्त ब. दडपशाहीची शिस्त क. स्वयंशिस्त ड. यापैकी नाही

Option 3

7 शिस्त आणि स्वातंत्र्य या बाबतीत— ची भूमिका अतिरेकी वाटते.

अ)रुसो ब.फ्रोबेल क.मोन्टेसरी ड.स्पेन्सर

Option 1

8 भारतात शिक्षणाचे— होऊ लागले आहे.

अ.समाजीकरण ब.आधुनिकीकरण क.बाजारीकरण ड.एकात्मीकरण

Option 1

9 —हा विद्यार्थ्यांचा मित्र, मार्गदर्शक व तत्ववेत्ता असतो.

अ.शिक्षक ब.तत्ववेत्ता क.पालक ड.मुख्याध्यापक

Option 1

10 शालेय शिस्तीचे —प्रकार पडतात .

अ .दोन ब.तीन क.चार ड .पाच

Option 2

11 तत्वज्ञ हेच राज्यकर्ते असावेत ”असा दृष्टिकोन— यांनी मांडला.

अ) प्लेटो ब) रवींद्रनाथ टागोर क) रुसो ड) कोहलर

Option 1

12 शिक्षणाचा खरा उद्देश मानसिक स्वातंत्र्य आहे'. असे— यांचे मत होते.

अ)रवींद्रनाथ टागोर ब)योगी अरविंद घोष क) महात्मा गांधी ड)स्वामी विवेकानंद

Option 1

13 रयत शिक्षण संस्थेची स्थापना — साली झाली .

अ) 4 ऑक्टोबर 1919 ब) 4 ऑक्टोबर 1920 क) 22 सप्टेंबर 1919 ड) 22 सप्टेंबर 1920

Option 1

14 कमवा आणि शिका' हा मूलमंत्र कोणी दिला?

अ) जे.पी.नाईक ब) कर्मवीर भाऊराव पाटील क)महात्मा गांधी ड)योगी अरविंद घोष

Option 2

15 'शेतकऱ्यांचा आसूड ' हे पुस्तक कोणी लिहिले ?

अ) कर्मवीर भाऊराव पाटील ब)महात्मा गांधी क)महात्मा फुले ड) राधाकृष्णन

Option 3

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 रसग्रहण

Ans:

2 अभिरूची

Ans:

3 व्यक्तीप्रभावाची शिस्त

Ans:

4 प्लेटो -आदर्शवादी तत्वज्ञ

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 संस्कृती म्हणजे काय तिची वैशिष्ट्ये लिहा.

Ans:

2 बेशिस्तीची शालेय कारणे स्पष्ट करा

Ans:

3 रयत शिक्षण संस्थेचे कार्य

Ans:

4 कर्मवीरांची विध्यार्थ्यांविषयी मते

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 संस्कृतीचे संक्रमण व जतन याच शिक्षणाचे कार्य स्पष्ट करा

Ans:

2 शिस्त राखण्याचे प्रकार सविस्तर स्पष्ट करा

Ans:

*****